

tidligere Forslag, fordi det er en stor Fejl at lovgive for Sparekasser, saa længe man lader Banker drive Sparekasselovgivningen og ikke tager dem med ind under Bestemmelserne. Man mærker det under de nuværende kritiske Pengeforhold; Bankerne have langt lettere ved at trække Penge til sig end Sparekasserne, idet de kunne bevæge deres Rente langt lettere end disse, og derved unddrages en Del Sparemidler Sparekasserne og gaa ind i Bankerne.

Nu er det jo udtalt, at en Kommission hurtigt vilde kunne ende sit Arbejde. Jeg vil dog gøre opmærksom paa, at den Sammenblanding, der er mellem Banker og Sparekasser, ikke vil blive saa let at udrede. Der er der store Vanskeligheder at overvinde. Og skal man have en retfærdig Lovgivning for Sparekasserne, maa den omfatte alle Sparemidler, enten de ere gaaede ind i Sparekasser eller i Banker. De samme Regler maa gælde til alle Sider; i modsat Fald vil der blive begaaet Uretfærdighed mod Sparekasserne. Forhaabentlig vil ogsaa Kommissionen komme til det Resultat, at der skal gælde de samme Regler for alle Sparemidler i de forskellige Pengeinstitutter.

Det er i Landstinget ogsaa af den højtærede Indenrigsminister fremhævet, at man skal være noget varsom med at beskære Sparekassernes Dispositionsret. Efterhaanden som Landbruget udvikler sig mere og mere i industriel Retning, ville Pengemidlerne ogsaa gaa lidt raskere ud og ind, og at give bestemte Regler for Dispositionsretten i det hele taget, lader sig ikke gøre, uden at man kommer til at skade Erhvervslevet ganske betydeligt, hvad man selvfølgelig skal være meget varsom med. Det er jo Meningen efter dette Forslag, at der skal blive en bedre Kontrol, og dette kan jo være rigtigt nok; men Kontrol og Kontrol ere to forskellige Ting. Man kan have en Kontrol, der kan sætte sig ind i Regnskaberne og paase, at disse ere førte fuldt rigtige. Den Kontrol er lettest at skaffe. Men Kontrollen med, hvordan Pengene ere anbragte og mod hvilken Sikkerhed, er langt vanskeligere; og for disse Assistenters, der sendes ud fra København, og for Inspektøren er det umuligt at sætte sig ind i disse Forhold. Jeg vil da ogsaa haabe, at det maa blive en af Kommissionens Opgaver at finde ud af, hvorledes man bedst skal kunne kontrollere ikke blot Regnskaberne, men ogsaa Panterne, idet der maa søges stedlig Assistance for at kunne gennemgaa Panterne rigtigt, forstaa deres Betydning og se, om Udlaanene have været

forsvarlige. Hvis man kan faa en virksom Kontrol, saaledes at dette Maal naas, skal man ikke beskære Sparekassernes Frihed i for stor Udstrækning, hverken med Hensyn til Bestyrelsesvalg eller paa noget andet Omraade; thi gør man det, fjerner man den Tillid, som Befolkningen bør have til de paagældende Pengeinstitutter. Da der imidlertid her kun foreligger dette lille Lovforslag, skal jeg ikke komme nærmere ind paa disse Betragtninger angaaende Sparekasselovgivningen, disse Spørgsmaal vilde komme for senere. Jeg skal blot bemærke, at straks da Pengekatastroferne kom frem, opstod der jo nogen Ængstelse, og det kunde ogsaa bidrage til, at der kom skarpere Forholdsregler frem mod Sparekasserne. Vi have i Fællesrepræsentationen for de danske Sparekasser gjort vort til at gøre de vedkommende Ministerier opmærksomme paa de Fejl, som man mente maatte undgaaes ved en Sparekasselov, men, som sagt, jeg vil haabe, at den Kommission, der nu kommer til at arbejde, vil forstaa at give ensartede Regler for alle Pengeinstitutter, som have med Sparemidler at gøre. Kommer det først til at staa klart for Kommissionen, at det er det ene rigtige og retfærdige, komme vi ogsaa nok til Rette om, hvordan Sparekasselovgivningen skal være, og jeg haaber da ikke, den bliver med snærende Baand, som ville hindre den frie Udvikling af Sparekasserne, som vi nu have haft i over 50 Aar, men at den vil bidrage til, at Udviklingen kan blive fortsat i et sundt Spor.

Skønt jeg kunde have ønsket, som jeg straks udtalte, at Landstinget havde taget lidt mere af Forslaget, som det blev forelagt, et Forslag, som var ret rimeligt overfor Sparekasserne, navnlig for saa vidt der, som jeg paapegede før, var tilstrækkelig Kontrol, skal jeg dog anbefale dette Forslag, idet jeg haaber, at vi, naar Kommissionen har endt sit Arbejde, saa faa en Sparekasselovgivning med en Kontrol, som er betryggende, men at Sparekasserne dog samtidig faa den Frihed til Udvikling, som vil være det bedste for Sparerne. Dermed skal jeg anbefale Lovforslaget.

Formanden: Af Formanden for Udvalget angaaende Undersøgelsen af „Soldateraffæren“ i Odense er paa Udvalgets Vegne afgivet Beretning.

Eksemplarer vilde blive omdelte.

Folketingsmændene for Præstø Amts 3die Valgkreds (Andreasen) og Holbæk Amts 1ste Valgkreds (Rode) have meddelt